

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 12Co/27/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4419201945
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Pátrovičová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4419201945.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Pátrovičovej a sudkýň JUDr. Sone Zmekovej a JUDr. Denisy Šaligovej v spore žalobkyne: U. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. XX, občan W., právne zastúpený: JUDr. Helena Kontrová, advokátka, so sídlom Semerovo 414, 941 32 Semerovo, IČO: 31 823 807 proti žalovanému: Q. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. XX, občan W., o zaplatenie 1776,86 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 13. októbra 2020 č. k. 18C/19/2019-112 takto

rozhodol:

Odvolačný súd pri p ú š ť a späťvzatie žaloby v časti vyhovujúceho výroku napadnutého rozsudku, ktorým bol žalovaný zaviazaný zaplatiť žalobkyni sumu 373 eur, v tejto časti rozsudok súdu prvej inštancie z r u š u j e a konanie z a s t a v u j e .

V zastavujúcej časti žalobkyni voči žalovanému priznáva nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

Odvolačie žalobkyne vo vyhovujúcom výroku v časti úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 373 eur od 11.02.2020 do zaplatenia o d m i e t a .

V časti odmietnutia odvolania žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odvolačný súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o zamietnutí zvyšnej časti žaloby a vo výroku o trovách konania z r u š u j e a vec v tejto časti vracia tomuto súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Nové Zámky (súd prvej inštancie) rozsudkom zo dňa 13. októbra 2020 č. k. 18C/19/2019-112 (napadnutý rozsudok) zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyni sumu 373 eur a úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 373 eur od 11.02.2020 do zaplatenia, do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku. Vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal.

2. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že žalobkyňa sa žalobou doručenu na súd 01.04.2019 domáhala, aby súd zaviazal žalobcu zaplatiť jej sumu 481,27 eura a úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 481,27 eura od 01.04.2019 do zaplatenia a trovy konania. Žalobu odôvodnila tým, že so žalovaným sú manželmi, žalovaný sa zo spoločnej domácnosti odsťahoval v U. XXXX. Majú v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov (ďalej aj „BSM“) nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX v katastrálnom území S.. So žalovaným sa pokúsila uzavrieť dohodu o úhrade nákladov, no nedohodli sa. V mesiaci P. XXXX boli náklady na domácnosť za elektrinu, plyn, vodu a SIPO vo výške 167,63 eura, žalovaný by teda mal žalobkyni zaplatiť polovicu týchto nákladov vo výške 83,81 eura. Za mesiac január boli celkové náklady vo výške 67,63 eura, za mesiac február XXXX vo výške 197,63 eura, za mesiac marec XXXX boli vo výške 197,63 eura. Ďalšími náklady boli náklady za vývoz žumpy v sume 18

eur, splátky za bazén vo výške 692,08 eura. Uviedla ďalej, že žalobkyňa vyzvala žalovaného k úhrade nákladov pokusom o zmier zo dňa XX.XX.XXXX. Žalovaný na výzvy nereagoval. Ďalej uviedla, že bazén kúpila s vedomím žalovaného, v obchode bola spoločne s dcérou, žalovaný bol v práci a telefonicky odsúhlasil aj typ a príslušenstvo k bazénu. Návrh rozšírila za náhradu časti nákladov za mesiace apríl XXXX až október XXXX, ďalej o náklady na drevo na vykurovaciu sezónu v sume 200 eur, výmenu zariadení (elektrická zásuvka, zariadenie na polievanie vo výške 66 eur a vybavenie terasy vo výške 332,92 eura). Žiadala teda, aby žalovaný zaplatil žalobkyni sumu 1.776,86 eura a úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 481,27 eura od 01.04.2019 do zaplatenia a zo sumy 1.295,59 eura od 01.11.2019 do zaplatenia.

3. Žalovaný v písomnom vyjadrení uviedol, že so žalobou nesúhlasí, pretože so žalobkyňou nežijú v spoločnej domácnosti a on nehnuteľnosť v BSM neužíva. Napriek tomu náklady spojené s vlastníctvom predmetnej nehnuteľnosti, teda daň a splátky úveru v jednej polovici riadne platí. Uviedol, že spotreba energií nie sú náklady vynaložené na spoločnú domovú nehnuteľnosť a netvorí ani náklady spojené s udržiavaním predmetnej nehnuteľnosti. Je to osobná spotreba žalobkyne. Podľa jeho názoru žalobkyňa nie je oprávnená od neho žiadať ani splátky na bazén. V priebehu konania uviedol že je ochotný zaplatiť polovicu za opravu domu vo výške 350 eur. Kosačku doma mali, nevie na čo bolo potrebné kupovať novú. Záhradný nábytok na terase bol, no žalobkyňa ho rozmontovala. Zásuvky a spojky na polievanie sú eurová záležitosť. Podotkol, že žalobkyni všetko nechal, zobral si iba osobné veci ktoré mu dala. Pokiaľ ide o bazén, 3 mesiace na tom robil sám, občas mu pomohol budúci zaťko a syn. Otázku zaplatenia bazéna so žalobkyňou neriešil, on taký bazén nechcel.

4. Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie zistil, žalobkyňa a žalovaný sú stále manželmi, majú v BSM nehnuteľnosti, teda rodinný dom a záhradu zapísané na uvedenom LV. V časti C tarchy je zapísané záložné právo v prospech W. W., U..W... Žalobkyňa platí za spotrebu energií v rodinnom dome sumy uvedené na jednotlivých dokladoch. Táto skutočnosť nebola medzi sporovými stranami sporná, nebola sporná ani výška platených nákladov, a preto túto skutočnosť nepovažoval za potrebné ďalej dokazovať. Z výpovede žalobkyne a z účtovných dokladov nachádzajúcich sa v spise mal preukázané, že žalobkyňa zaplatila za opravu domu 650 eur a spláca splátky za kosačku vo výške 15 eur. Žalobkyňa zároveň zaplatila za kúpu vypínača a potrieb na polievanie sumu 33 eur.

5. Súd prvej inštancie s poukazom na ustanovenie § 3 ods. 1, § 144 Občianskeho zákonníka a § 186 ods. 2 Civilného sporového poriadku dospel k záveru, že úhrada energií súvisiacich s užívaním rodinného domu nesúvisí s nákladmi bezprostredne súvisiacimi s udržiavaním rodinného domu. Žalovaný preukázateľne v dome od U. XXXX nebýva, preto považoval za nespravodlivé, aby mal platiť za energie, ktoré nespotreboval. Ak teda jeden z manželov (v tomto prípade žalovaný) nebýva v spoločnej domácnosti a nespotrebova žiadne energie, nemal by za ne ani platiť. Žalovaný z domu neodišiel bez dôvodu - dôvodom odchodu z domu bola zlá situácia v rodine, z ktorej nie je možné viniť len jeho. Podľa názoru súdu prvej inštancie by za uvedenej situácie bola platba za energie, ktoré žalovaný neužíva, v rozpore s dobrými mravmi. Poukázal na to, že v spoločnej domácnosti so žalobkyňou býva aj dospelý syn, ktorý je zamestnaný. Ak by mal žalovaný prispievať na úhradu energií, platil by tak aj energie, ktoré spotrebuje aj jeho dospelý syn, ktorý na chod domácnosti ničím neprispieva.

6. Ohľadne bazénu súd prvej inštancie uviedol, že žalovaný sa síce podieľal na odsúhlasení jeho kúpy, avšak ak žalobkyňa (tak ako tvrdila) kúpila bazén, resp. záhradný nábytok za peniaze, ktoré jej dal brat z dedičstva, potom takéto finančné prostriedky do BSM nepatria a ani bazén a kúpený záhradný nábytok zakúpený z týchto finančných prostriedkov. Žalovaný sám priestor na bazén vykopal a bazén sprevádzkoval, preto podľa názoru súdu prvej inštancie sa dostatočnou mierou podieľal na použiteľnosti bazéna a nemal by platiť žiadne splátky za jeho užívanie.

7. Záverom súd prvej inštancie uviedol, že oprava domu, kúpa zásuvky a potrieb na polievanie a aj kúpa kosačky súvisia s udržiavaním nehnuteľnosti v BSM manželov, preto zaviazal žalovaného zaplatiť polovicu nákladov súvisiacich s opravou domu v sume 325 eur, splátky za kosačku v sume 15 eur a sumy 33 eur za kúpu vypínača a potrieb na polievanie a vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Zároveň ho zaviazal zaplatiť žalobkyni aj úrok z omeškania zo sumy 373 eur od 11.02.2020, pretože rozšírenú žalobu prevzal dňa 10.02.2020 a sumy súvisiace s údržbou vecí v BSM mohol zaplatiť od 11.02.2020.

8. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol s odkazom na ustanovenie § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. Uviedol, že pomer úspechu žalovaného v konaní síce prevyšuje pomer úspechu žalobkyne, no náhradu trov konania nežiadal, preto mu nárok na náhradu trov konania nepriznal.

9. Proti uvedenému rozsudku podala odvolanie žalobkyňa v celom rozsahu, žiadala rozsudok zmeniť tak, že odvolací súd zaviazže žalovaného zaplatiť jej sumu 1.776,86 eura s úrokom z omeškania 5 % zo sumy 481,27 eura od 1.4.2019 a zo sumy 1.295,59 eura od 01.11.2019 do zaplattenia. Poukázala na ustanovenie § 144 Občianskeho zákonníka a na skutočnosť, že ona nebránila žalovanému v užívaní spoločného majetku. Podľa jej názoru náklady spojené s užívaním a udržiavaním stavu nehnuteľností sú jednoznačne režijné náklady - voda, plyn, elektrina - ako aj povinnosti vyplývajúce zo zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu, do ktorého záhrada jednoznačne patrí. Ďalej uviedla, že žalovaný sa nemôže domáhať dobrých mravov, pretože ich spôsobil on sám tým, že bez akýchkoľvek predchádzajúcich príznakov opustil domácnosť. Zbavil sa akýchkoľvek povinností a zodpovednosti voči rodine, a teda on sa správal v rozpore s dobrými mravmi. Ona sa nedomáhala zaplattenia polovice platieb za svoje osobné potreby, ale nákladov za veci, ktoré slúžia na údržbu spoločných nehnuteľností. V odvolaní citovala z rozsudkov Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 32Odo 1047/2003 a sp. zn. Cdo 2895/99 a z nálezů Ústavného súdu ČR sp. zn. ÚS 528/99. Vytkla súdu prvej inštancie, že považoval fyzickú prácu žalovaného na osadení bazéna za dostatočný podiel na znášaní nákladov na túto vec bez akéhokoľvek dokazovania a bez toho, aby zistil rozsah a hodnotu týchto prác.

10. Žalovaný sa k odvolaniu žalobkyne písomne vyjadril a žiadal rozsudok potvrdiť, pretože súd prvej inštancie rozhodol po riadne vykonanom dokazovaní a objektívne zistenom skutkovom stave. Uviedol, že po doručení rozsudku sumu 373 eur žalobkyňa uhradil.

11. Žalobkyňa následne písomne oznámila súdu, že žalobu berie v časti sumy 373 späť. Odvolací súd zaslal čiastočné späťvzatie žaloby žalovanému na vyjadrenie, či s čiastočným späťvzatím žaloby súhlasí. Žalovaný na výzvu súdu, doručení mu dňa 03.09.2021, nereagoval.

12. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 CSP) rozhodujúc o čiastočnom späťvzatí žaloby bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) postupoval v súlade s ustanovením § 370 ods. 1, 2 CSP, podľa ktorého: (1) Ak je žaloba vzatá späť po rozhodnutí súdu prvej inštancie, ale skôr, ako rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia. (2) Súd späťvzatie žaloby nepripustí, ak s tým protistrana z vážnych dôvodov nesúhlasí. Ak späťvzatie žaloby pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a konanie zastaví.

13. Pri rozhodovaní o čiastočnom späťvzatí žaloby odvolací súd vychádzal z toho, že právo disponovať so žalobou má výlučne žalobkyňa, žalovaný neoznámil súdu, že by s čiastočným späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasil. V tomto prípade odvolací súd urobil záver, že sú dané podmienky na pripustenie čiastočného späťvzatia žaloby, preto v súlade s citovaným ustanovením procesného predpisu toto čiastočné späťvzatie pripustil, rozsudok súdu prvej inštancie v uvedenej časti zrušil a konanie zastavil.

14. Žalobkyňa vzala čiastočne žalobu späť z dôvodu, že žalovaný uhradil sumu 373 eur. Vzhľadom k tomu, že z procesného hľadiska úhradou časti žalovanej sumy zavinił zastavenie konania žalovaný, podľa § 256 ods. 1 a § 396 ods. 1 CSP patrí v pomere k zastavujúcej časti predmetu konania žalobkyňa náhrada účelne vynaložených trov konania.

15. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 CSP) ďalej rozhodol o odvolaní žalobkyne vo vyhovujúcom výroku v časti úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 373 eur od 11.02.2020 do zaplattenia bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) tak, že odvolanie odmietol. Pritom postupoval v súlade s nižšie citovanými zákonnými ustanoveniami:

16. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

17. Podľa § 386 písm. b) CSP odvolací súd odmietne odvolanie, ak bolo podané neoprávnenou osobou.

18. Osobou oprávnenou podať odvolanie je v prvom rade tá strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Podmienkou subjektívnej prípustnosti odvolania je existencia ujmy spôsobenej napadnutým rozhodnutím. Túto ujmu je potrebné posudzovať výlučne z hľadiska procesného, pričom sa musí vychádzať z výroku rozhodnutia napadnutého odvolaním. Ak ujma sporovej strane nevznikla, odvolací súd odvolanie odmietne.

19. Odvolací súd dospel k záveru, že v časti vyhovujúceho výroku, ktorým bol žalovaný zaviazaný zaplatiť žalobkyni úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 373 eur od 11.02.2020 do zaplatenia (v časti priznanej sumy 373 eur vzala žalobkyňa žalobu späť), bolo rozhodnuté v prospech žalobkyne, preto jej žiadna ujma nevznikla. Vzhľadom na to na strane žalobkyne nie je daná subjektívna prípustnosť odvolania, a z toho dôvodu odvolací súd jej odvolanie v uvedenej časti odmietol. Odvolací súd poznamenáva, že v časti príslušenstva sumy 373 eur bol oprávnený podať odvolanie len žalovaný, pretože bol na zaplatenie príslušenstva zaviazaný, a keďže on odvolanie nepodal, rozsudok v tejto časti nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť.

20. V časti odmietnutia odvolania odvolací súd rozhodol o trovách odvolacieho konania podľa § 396 ods. 1, § 255, § 262 ods. 1 CSP. V tomto štádiu konania bol úspešný žalovaný, ktorému však v pomere k predmetu odvolania žalobkyni voči príslušenstvu zo sumy 373 eur žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli, preto odvolací súd vyslovil, že sa mu nárok na náhradu týchto trov nepriznáva.

21. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 CSP) prejednal odvolanie žalobkyne proti rozsudku vo výroku o zamietnutí zvyšku žaloby bez nariadenia odvolacieho pojednávania, keďže nevzhladol dôvod na nariadenie pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP), a dospel k záveru, že rozsudok je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. b) a § 391 ods. 1 CSP v napadnutej zamietajúcej časti zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie z dôvodu nesprávneho procesného postupu súdu prvej inštancie, ktorým bolo znemožnené stranám, aby uskutočňovali im patriace procesného práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

22. Podľa § 140 ods. 1 CSP zmena žaloby je návrh, ktorým sa rozširuje uplatnené právo alebo sa uplatňuje iné právo.

23. Podľa § 141 CSP ak zmena žaloby nastala pred jej doručením žalovanému, koná súd o zmenenej žalobe bez rozhodovania o pripustení zmeny žaloby okrem prípadu, keď súd rozhoduje podľa § 143 ods. 2 CSP.

24. Podľa § 142 ods. 1 CSP o prípustnosti zmeny žaloby súd rozhodne spravidla na pojednávaní, na ktorom bola zmena navrhnutá, alebo na pojednávaní, ktoré nasleduje bezprostredne po tom, ako bola zmena žaloby uplatnená podaním mimo pojednávania.

25. V danej veci žalobkyňa dňa 02.04.2019 podala žalobu o zaplatenie sumy 481,27 eura s príslušenstvom. Z obsahu spisu vyplýva, že v danej veci bola žaloba s prílohami doručená žalovanému dňa 16.08.2019 a žalovaný dňa 23.08.2019 doručil súdu prvej inštancie vyjadrenie k žalobe. Právna zástupkyňa žalobkyne doručila dňa 25.10.2019 podanie označené ako Stanovisko žalobkyne k vyjadreniu žalobcu, v ktorom uviedla, že rozširuje žalobu o sumu 1.295,59 eura s príslušenstvom.

26. Odvolací súd preskúmaním veci zistil, že súd prvej inštancie nepostupoval procesne v zmysle citovaných ustanovení Civilného sporového poriadku. Je nepochybné, že k zmene žaloby došlo po doručení žaloby žalovanému, preto súd prvej inštancie mal postupovať podľa § 142 ods. 1 CSP a buď uznesením (doručeným sporovým stranám) alebo uznesením vydaným na pojednávaní, ak boli prítomné obe sporové strany, rozhodnúť o prípustnosti zmeny žaloby.

27. Vzhľadom na uvedené procesné pochybenie sa suma 1.295,59 eura s príslušenstvom doposiaľ nestala predmetom konania, a tak súd prvej inštancie o nej ani nemohol rozhodovať. Tým bolo znemožnené stranám, aby uskutočňovali im patriace procesného práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, a bolo rozhodnuté o pohľadávke žalobkyne bez toho, aby sa stala predmetom konania v dôsledku rozšírenia žaloby. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o zamietnutí zvyšnej časti žaloby a v súvisiacom výroku o trovách konania podľa § 389 ods. 1 písm. b) a § 391 ods. 1 CSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

28. V ďalšom konaní súd prvej inštancie rozhodne o návrhu žalobkyne na zmenu žaloby a ak zmenu žaloby pripustí, po vykonaní dokazovania o nej rozhodne. Zároveň rozhodne aj o trovách konania, vrátane trov odvolacieho konania. Svoje nové rozhodnutie zdôvodní v súlade s § 220 ods. 2 CSP tak, aby zodpovedalo požiadavke presvedčivosti.

29. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).